

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség iroda: Versecz, Iaktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelő irodájában (az Andrássy-setater és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvetetnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Évesre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: **Perjéssy Lajos.**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kerjük pénteken délig beküldeni.

2. évfolyam.

Vasárnap 1893. évi december 10-én

50. szám.

Versecz 1893. december hó 6.

Városunk polgársága s az intelligencia körében mindenfelé nagy örömet és meglepedést keltett a mult szombaton este felé azon hír, melyet a „Nemzet“ esti lapja jutott legelősször nyilvánosságra, nevezetesen, hogy a Király ö Felsége városunk polgármesterét, Seemayer Jánost legközelebb királyi tanácsossá fogja legkegyelmesebben kinevezni.

Az örvendetes hír valónak is bizonyult. A kinevezés már a mult hétfőn megérkezett főispánunkhoz, és a hivatalos „Budapesti Közlöny“ keddi számában következőkép jelent meg:

„Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán Seemayer János Versecz város polgármesterének, a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a királyi tanácsosi czimet díjmentesen adományozom.

Kelt Bécsben 1893. nov. hó 28-án.

Ferencz József s. k. Gróf Tisza L. s. k.

A magas kitüntetés s méltán illeti meg azon férfiút, ki oly állásban, mint a verseczi polgármesterség, oly viszonyok közt, mint a minők Verseczen uralkodtak és uralkodnak — több mint 10 éve működik kitar-

tással és vasszorgalommal s kinek nevéhez az utolsó deczeniumban minden nevezetes átalakulás, minden vívmány többé, kevésbbé hozzá fűződik.

Hogy milyen volt Seemayer János hivatalba lépése előtt e város adminisztrációja, milyenek voltak a közviszonyok, azt csak azok tudják igazán megítélni, kik e város falai közt éltek és részt vettek a viszontagságokban.

A hetvenes évek vége felé már annyira jutott e város közigazgatása, hogy mint elrettentő példát emlegették országszerte, a nemzetiségi villongásokkal kevert pártviszályok felforgattak mindent, olyannyira, hogy néhai Hertelendy torontálmegyei főispánnak, a híres és vaskezű adminisztrátornak, mint Versecz szab. kir. város teljhatalmú kormánybiztosának is több év kellett, míg a viszonyokat úgy, a hogy a rendes mederbe tudta terelni.

Abban az időben, sőt még a nyolcvanas évek elején is, saját zsirjában fulladozott Versecz polgársága. Határunk nem volt olyan föltes, mint mai napság. Közel egy millió hektoliter bor került évenként a verseczi piacra . . . és ezekben a boldog, gazdag években nem hogy nem haladt kulturális s más féle tekintetekben e gazdag város — hanem határozottan oly rossz hirbe vergődött, melyet csak igen nagy erőfeszí-

tésekkel lehetett az utolsó 10—15 év alatt reperálgatni.

Az a sok szép alkotás, melyre most büszke e város polgársága, mind a legutóbbi években szülemlett meg.

A város élére oly férfiak kerültek, kik tapintatos eljárásukkal lecsendesítették, az egykori oly híres pártviszályokat.

A kis és nagy rét felszabadult a viz alól, a csőd, a tönk szélén állott városi vagyon kiheverte nagy bajait, a befektetések egymást érték.

A nagy réten felépült az a verseczi szivattyú, mely a leghíresebb szakemberek figyelmét és felköltötte, a közoktatásügynek palotákat emelt a város bőkezűsége, beállottak a rendezett közigazgatási viszonyok.

Hogy ezen renoválás munkájában a város tisztelt és szeretett ősz főispánján kívül a polgármesternek is fontos szerepkör jutott, azt nem vitathatja el senki.

Mint a községi iskolaszék és mint a főreáliskola bizottság elnökének, Seemayer János polgármesternek oly érdemei vannak, melyek előtt kalapot kell emelni, mindenkinek, ki elfogatlanul tud ítélni.

Milyen volt — hogy régibb időre ne menjünk vissza — csak még a 80-as évek elején is Versecz város tanügye.

A szomorú években, az elnyomatás korszakában, a germánizálás bevallott cél-

Tárcza.

A psycholog.

Más néven sosem ösmertem. Úgy is mutatják be s ő büszkén, bizonyos fennsőbbégi érzettel tekintett reám, psykologi voltának tudatában. Egyike volt azoknak az embereknek, a kikre a modern írók azt mondják, hogy szürkek. Szürke volt tetőtől talpig. A szeméből is ugyanaz a szürkeség sugárzott ki, mint a novemberi felhős égből. Az utczán ki — mért léptekkel járt s minden szembejövőnek a szeme közé nézett. Nem volt az a bántó valami a tekintetében, a mi benne van a „jeunesse dorée“ szemtelenül fürkésző pillantásaiban. A haját, mint a professorok felfelé fésülte. Még fiatal lehetett, de rektori módon megörbített hátával s hátra tett kezeivel, még egyszer oly időseknek látszott.

Igen sajtáságos és eredeti nézetei voltak. A mult tarsanagon találkoztam vele először, valami nagyobb bálon. Ő is eljött, az arcokat tanulmányozni. Neki támaszkodott egy oszlopnak és olvastott a tekintetekből. A miről egy újságíró csak annyit ír, hogy a társaság vig hangulatban együtt maradt a reggeli órákig, annak a társaságnak ösméri ő már minden tagját s arról a társaságról tudna ő annyit összeírni, tudna mindegyikről annyit és olyanokat elmondani, a melyeknek nem mindig volna jó a nyilvánosságra jutni. Hanem, hát ő „szürke ember“. Nem beszél nem mond el semmit. Különb, nem is igen törődik vele senki.

Szinte jól esett neki, pár percze oda mentem hozzá. Nem akartam zavarni psykologiai kirándulásában. Épen csárdás volt touron, mit nem nagy előszeretettel tánczolok. Láttá, hogy állva maradok. Aztán meg talán örült is, hogy foghatott valakit, a ki előtt nézeteit kifejtheti. Őda fordult hozzám. A haját, mely professorosan felfelé volt fésülve, végig simogatta egy párszor.

— Nézze uram. Engem psycholognak hívnak s szinte gúnyolni vélnek vele. Pedig, mondja meg őszintén uram, ösmer é magasztosabb tudományt a világon? Ugyé bár nem? Henem, ön téved uram. Boocsánat. Látom arczáról, hogy téved s nem érti a mit mondott. Mindjárt meg is fogom önnek magyarázni. Ön is úgy voltam vele először, mint ön. Ön nem — de támaszkodik egy hajdani psycholog kollégám ama állítására, hogy az arc az lélek tükre. Jól van uram. Álljon a tükörbe és emelje fel a bal kezét. Ott a tükörben, annak az a jobb keze. Így van az uram az arcokkal is. Ama hajdani kollégámnak igaza volt, csakhogy félre értik. Ön felfogom a valódi értelmét! Nézze csak ott azt a fiatal embert, a ki úgy tánczol, mint egy tarantela által ikrán csipett olasz. Az a fiatal ember úgy vergődik a sok adósságban, mint egy spirituszba esett légy. Holnap, talán már főbe lövi magát s ma, itt rúgja s ő kiabál legjobban, hogy sosem halunk meg! Téved tehát uram, ha azt hiszi, hogy az arc tanulmányozása által a lélekből olvas. Tanulja meg, hogy az arc ellenkezője a léleknek! —

Aztán tanulmányozta tovább a tánczólokat. Többet felém se nézett. Nem is találkoztam vele azután sokáig.

A nyáron fürdön voltam. Egy délután éppen neki indultam, hogy egy sétát tegyek a parkba. A szökőkutnál megálltam a teknős-békákat nézni. A szél erre kapkodta a térzene egy-egy akkordját. A szökőkút egyhangúan csobogott, a teknőzök meg lombhán sütkéreztek a napon. Az út sárja homokját, simára separték a divatos hosszú ruhák. Aztán tovább mentem, leültem egy padra és végig néztem a fa-soron.

Ha nem is ütköztem meg s ha nem is váltam sóbálványyná, mégis elcsodálkoztam azon, amit láttam. A fásor végéről három alak közeledett. A helyzetet rögtön felösmertem. Az egyik volt a férj, a másik a feleség, a harmadik az megint a . . . vagy boocsánat, házibarát. A férj pedig volt a psycholog, a feleség egy csodaszép asszony s az a bizonyos harmadik, egy huszártiszt. A psycholog, a ki rektoros, görbe háttal járt, tanulmányozta a közönséget, a csodaszép asszony tanulmányozta a huszártisztet, az meg őt.

Máskülönb, a huszártiszt csinos ember volt. Olyan azonban, a kit nem érdemes tanulmányozni, mert egy tekintetre tisztába van vele az ember. A jobb kezében kutyakorbács volt, a mivel minden lépésnél ráhuzott a lakk-csizmájára. A bal lábával igyekezett a kardját távol tartani a jobbtól, miközben elegáns kanyarításokat produkált. A bal kezével a bajuszát pödörte, olyan hegyesre, mint

jából felállított alsó reáliskola és tanítóképezdeből kikerült, s azoknak az intézeteknek átkos szellemétől áthatott, magyarul nem beszélő, nem értő, magyar államiságunkat nem ismerő, kicsinylő, vagy éppenséggel el ismeri nem akaró tanfériak csepegtették be a mérget az elemi népoktatás körében a fogékony gyermeki szívbe. A magyar nyelv, a magyar szó elárult, szegény mostohagyermek volt, hiszen láthatja bárki ma is még hatását. Ezer és ezer német és szerb fiatal ember, leány forog körülöttünk, a kielőtti idegenszó a magyar szó . . . de nem szükséges hogy ezt a mi fájó sebünket tovább bolygassuk. — Hogy állunk ma?!

Mai napság magyar a tamnyelv községi elemi népiskoláinkban, s hogy a főreáliskola, a város e büszkesége eljutott arra a pontra, hogy az állammal az átvétel iránti szerződés megkötött, hogy oly új középiskolát nyer a város, melyet a az illetékes közoktatásügyi miniszterium szakférfiai a modern kívánalmaknak megfelelően ajánlottak — e dolgok ily örvedetes megoldása Seemayer Jánosnak bizony nem megvetendő, sőt nagyon is nehéz munkájába került.

Tudjuk hogy vannak a polgármesternek ellenesei . . . ! A mi magyar lapunk azonban mindenkor kimerte mondani véleményét s most is kimondjuk, hogy ha Seemayer Jánosnak sok más érdemei mellett más érdemei nem lennének is, mint a melyeket e város közoktatásügye érdekében szerzett, már csak azokért is méltán megérdemelné azon a városra nézve is meg tisztelő kitüntetés, melyhez e helyen is a legmelegebben gratulálunk!

P . . . y . L . . . s .

Vasúti ügyre vonatkozó megyei határozatok.

A Versecz—Lugos—Marosvölgyi vasútvonal tárgyában hozott megyei határozatok immár megfelelőbbetvén, türelemmel várunk kell, míg a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter úr ezen fontos kérdésben végleg dönteni fog.

Időközben azonban több verzió kapott lábra, különösen az, hogy ezen vonal kiépíthető nem lesz; szükségesnek tartjuk a nagy közön-

egy nyolcszor vonalozott „c”, a rendszer fölött. A szájával pedig nem akadván annak más foglalkozása, tele beszélte a csodaszép asszony fejét olyan dolgokkal, melyek nagyon is megkivánták, hogy a psycholog, máskülönben férj, a közönség tanulmányozá-ába legyen elmerülve.

Mikor elém értek, a psycholog felösmert. Közszöntésemre megemelte a kalapját és nyájasan kérde: — „Nos uram, ön nem tart velünk?”

Már kíváncsisággammal fogva is felkeltem, hogy csatlakozzam. Rövid bemutatkozás után, a psycholog, avval a bátorsággal, a melylyel csak azok rendelkeznek a kik egy lélekből úgy olvasnak, mint egy önyi betűkkel nyomtatott plakátról, előre bocsátá nejtét a huszártiszttel. Az sietett a bal oldalra jutni, nem is annyira udvariasságból, mint inkább azon okból, hogy bal lábával annál szabadabban kanyaríthatasson. A psycholog meg én, hátul mentünk. Egy darabik gyöngyörrel legeltette szürke szemeit a nejtén, aztán hozzám fordult:

— „Nemde uram, ön elcsodálkozott azon a mit látott? Arra ön sosem gondolt, hogy én képes volnék megnőszülni. Nos, látja megtettem. S a mi rá vitt, az volt a psychologia! A psychologia uram! Az örök tudomány! Nem is gondolja ön uram, mily gyönyör az egy psychologusnak, egy nőt közvetlen közletről, szabadon tanulmányozhatni! Egy nőt, a kire azt mondják, hogy lelke rejtély, érzelmei kifürkészhetlenek. S én ki fogom fűrészni

ség s az érdekeltek tájékozása czéljából ösmeretni némely megyei határozatot, melyek egyrészt a mellett tanuskodnak, hogy mily gyöngelábon áll a megyei elutasító indok, másrészt gondolkozóba fognak ejteni sok megye bizottsági tagot, hogy hát az ő hozzájárulásukkal lettek-e hozva e rém határozatok; s kimutatni, hogy aggodalomra ngyáltalán nincs okunk.

Kezünkben van a Detta—Nagy-Zsámi vasútra vonatkozó azon határozat, melyet Temes megye törvényhatósági bizottsága Klopodia község 44. számú határozata felett hozott. A határozat pedig akként szól: „Minthogy Klopodia község képviselőtestületének folyó évi 24. számú határozata, melylyel a versecz—lugos—marosvölgyi h. é. vasút támogatása kimondatott, a vármegye közönsége által megsemmisített, ugyanazért a detta—nagyzsámi h. é. vasút segélyezésénél kikötött feltétel elesik.” (Következik a rendelkező rész.) Ezen határozat október hó 16-án hozatott. — Már most nézzük, hogy miért lett Klopodia község 24. számú, a Versecz—Lugos—Marosvölgyi vasútra vonatkozó határozata megsemmisítve? Mik voltak azon fontos okok, melyek erre alapul szolgáltak, s miben nyilvánul a közigazgatási bizottság azon gondoskodása, hogy a községet indokolatlan költségtől visszatartsa? S mi alapon lett a feltétel megszüntetve?

Hogy ezt láthassuk, kezünkbe vesszük a másnap hozott megyei határozatot, mely így szól: „A vármegye közönsége tekintettel arra, hogy Klopodia község képviselő testületének azon határozatát, a melylyel a detta—nagyzsámi h. é. vasút segélyezése kimondatott helyben hagyta és a községnek mindkét vasúthoz való hozzájárulása annál kevésbbé engedélyezhető, mert a község képviselő testülete is csak az egyik vagy másik vasút segélyezését czélozta, Klopodia község képviselő testületének idézett (24. sz.) határozatát megsemmisíti.” — Sic?

Önkénytelenül szemünkhez kapunk, azt gondoljuk, hogy csak ferdén káprázik s nem olvastuk jól el a megyei határozatot, de hát sajnos bizony így van az.

A községnek a Detta—Zsámi vasútra vonatkozó 34. határozatát jóváhagyja s a tett feltételt a megye megszünteti, mert a Versecz—Lugosi vasútra vonatkozó 24. számú községi határozatot a közgyűlés megsemmisítette. A 24. számú határozatot pedig azért semmisíti meg, mert a közgyűlés a 44. sz. határozatot jóváhagyta.

Kár, hogy ezen határozatokat nem lehet spiritusba tenni s a muzeumba küldeni örök emlékül. Hát ily körülmények közt nem kell félni, hogy Magyarország ezidőszerinti belügyminisztere sanktionálni fogja a megyei határozatokat.

Kapcsolatosan a vasúti ügyekre jellemző Ferendia község képviselő testületének 7. sz. határozata felett hozott vármegyei határozat, mely így szól: „A vármegye közönsége tekintettel arra, hogy a versecz—lugos—marosvölgyi h. é. vasút segélyezése kérdésében érdemleges határozatot még nem hozott, Ferendia község képviselő tessületének idézett határozatát is csak akkor veszi érdemleges felülbírálas alá, a midőn a versecz—lugos—marosvölgyi h. é.

e női lelket! S hol az a hatalom mely nekem e zárt lelket varázs szavával felnyitja? Uram, az a hatalom a — psychologia! Az örök tudomány! Láta uram, én elveimhez ragaszkodom. Az arez a lélek tünkre s a mit az ajkak beszélnek, ahhoz a léleknek semmi köze. Itt van ez a huszártiszt. Az egész furdó, viszonyról, szarvakról beszél. Én meg csak nevetem a balgákat. Mennél jobban állítja ez úrnak a nöm, hogy szereti, én annál biztosabban hihetem az ellenkezőjét. Meglátja majd uram, hogy ez a huszártiszt egyszerre csak föbelővi magát, mert elhitte a mit neki egy nő összebeszél, de a mit a szive sosem érzett!”

Aztán gyönyörrel legeltette a szemeit a nejtén s szánandóan mosolygott a huszártisztra. A szökőkútnál elváltunk. Tovább mentek a kioszk felé! A téréne egyes akkordját erre kapkodta a szél, szökőkút csobogott, a teknős-békák meg bután néztek a psycholog után. A huszártiszt pödörte a bajsuzát s a bal lábát elégánsan kanyarígtatta.

Harmadnap a csodaszép asszony megszökött a huszártiszttel. A psycholog meg levett kalappal, rektori görbe háttal és hátra tett kezekkel sétált egyedül a parkban. Professorosan hátra fésült haját simogatta s már nem tanulmányozta a közönséget. Mindenki utána mosolygott, csak a teknős-békák meregették rá semmit mondoan a szemeiket, mikor a szökőkút mellett elment.

Paszku Emil.

vasút segélyezése kérdésében érdemlegesen dönteni fog.” — Furcsa! — Nagy-Zsám—Klopodiánál érdemlegesen határozott a megye. Ferendianál már nem. — Hát tulajdonképp mi köze a községnek a megyei segélyezési kérdéshez? Hát ha a megye egy vasutat nem akar segélyezni, jogában áll a községi határozatokat függőben tartani? Talán csak nem. Hisz a megye nincs jogosítva dönteni a felett, hogy melyik vasutat engedi meg kiépíteni és melyiket nem!

Képzhetjük a Belügyminiszter úr ő Excelenciájának almélkodását, ha majd kezébe hagyja a községi, vármegyei határozatokat és felebbeszeket.

Valóban siralmas állapot lenne, ha egy nagy virágzó város, egy gazdag vidék egyértelmű óhaja ignoráltatnék akkor, midőn Temes megye törvényhatósági bizottsága sem mert azon kérdés bírálásába bocsájtkozni valjon fekszik-e a kívánt vasút a községek érdekében vagy sem; s mert ezt nem merte, szorultságában folyamodott ilyen muzeumba való indokoláshoz.

Nem kell elcsüggedni. — Meg kell indítani a törzsrészvények jegyzését sürgősen, s a vasutat ha csak Zsámig is minél előbb kiépíteni. Ezt követeli úgy Versecz város érdeke, mint a vidéké, miért is nem szabad visszaradni sem az áldozatoktól, sem fáradságtól, munkától.

Vigyázó,

Kérelem.

Versecz város iskolaszéke az idén is úgy, mint más években karácsonyfát kíván felállítani a tisztelendő nővérek vezetésére bizott elemi leányiskola munkatermében oly szegény sorsu fiú és leánynövendékek számára, kiknek szülei a szent ünnepek alkalmából gyermekeiknek még legcsekélyebb ajándékot adni sem képesek.

Tisztelettel fordulunk tehát városunk nagylelkű közönségéhez, hogy fáradozásainkat gyámolítani, a szegény gyermekek karácsonyfája számára taneszközöket, ruhákat ajándékozni, vagy bár mi csekély összeg felajánlásával azok beszerzését elősegíteni sziveskedjenek.

A kegyes adományokat -- melyek nyilvánosan nyugtatványoztatnak — tisztelettel kérjük az uri utczai elemi fiúnépiskola igazgatóságához, vagy a leányiskolába a tisztelendő főnöknőhöz küldeni.

Versecz, 1893. évi deczember 6-án.

A városi iskolaszék.

Vidéki levél.

Igen tisztelt szerkesztő úr!

Tudva, azt hogy az alabb közlendő hírek meg fog örülni*) sietek minél előbb értesíteni, hogy Ulma község képviselőtestülete f. hó 7-én tartotta rendes havi ülését, melyben a község derék jegyzője Kolárov János indítványozta, hogy Jokai a legnagyobb hazai írónk jubileuma alkalmával Ulma község is fizessen elő összes műveinek egy példányára saját iskoláinak számára.

A hazafias képviselőtestület meg is szavazta a mű beszerzését.

Ezen tett annál inkább is elismerésre méltó, mivel a képviselőtestület tagjai tiszta szerbek, kik ugyan maguk nem beszélnek magyarul, de forró óhajuk, hogy gyermekeik Jokait nem fordításban hanem édes hazai nyelvünkön olvassák.”)

A tek. szerkesztő úrnak, mint volt tanáromnak maradtam,

alázatos szolgálja.

Jovanovits Lyubomir,
isgazgató tanító.

*) Igaza van, kevés híre okozott volna ily nagy örömet, mint ez (Szerk.) ** Okulhatna ebből nem egy délvideki nagyobb város, mely a jubileummal szemben a fűle botját sem mozgatja. (Szerk.)

Napi hírek.

Seemayer János polgármesterünk kir. tanácsossá történt kineveztetése alkalmából a tanács testület tisztelgett szeretett főnökénél a magvas udvözlő beszédet Weifert Károly főjegyző tartotta. A férfi dalárda szerenaddal lepte meg a polgármestert, mint régi tisztelt elnököt. Egy a polgárság köréből alakult bizottság elhatározta, hogy nagyobb ovációkat, bankett-et rendez s a további teendők végzésével egy szűkebb körű bizottságot küldött ki.

Dr. Perjessy Mihály királyi ügyész a mult napokban megvizsgálta járásbiróságunk fogház helyiségeit s több üdvös újítás életbeleptetésére tette meg a szükséges intézkedéseket.

Herczeg Ferencz új színművében közelebb már gyönyörködni fog a budapesti nemzeti színház közönsége, Herczeg, a kitünő tárczaíró, elbeszélő és regényíró, már első színművével: „A dolovai nábob leánya”-val, elsőrangú színműírói tehetségnek mutatta be magát s így okakadott a nagy érdeklődés, melylyel a közönség ép úgy, mint a nemzeti színház igazgatója és drámabírája Herczeg színműírói működésének folytatását várják. Herczeg Ferencz e napokban nyújtotta be a nemzeti színházhoz új színművét: „A három testőr” című három felvonásos társadalmi bohózatot. Herczeg új színdarabja valószínűleg január 19-én kerül a nemzeti színházban bemutatni előadásra.

A délvidéki szini szövetkezet verseczi évadjának biztosítása érdekében magyar nyelvterjesztő egyesületünk serény munkát folytat elnöke Dr. Semayer Károly vezetése alatt. A bérlők helyei (eddig 100—110) köznegegyezéssel meghatározottak és sokszorosítottván kiosztottak. A kik netán helyeinket a még rendelkezésre álló helyekkel kicserélni ohajtnak sziveskedjenek ebli kívánságaikat az egyesület elnökségénél bejelenteni.

Változások a csanádi egyházmegyében. Desseffy Sándor püspök a közetkező segédlelkészeket helyezte át. Rankov Lajost Zombolyáról Verseczre, Brevisz Vilmost Német-Csanádról Zombolyára, Schupper Jánost Pankotáról T.-Szt.-Andrára.

Az új tanfelügyelőség. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a temesmegyei kir. tanfelügyelőségnek üresedésben levő segédtanfelügyelői állásra Berecz Gy. háromszéki megyei tanfelügyelőségi tollnokot nevezte ki. E kinevezés bizonyára megelégedésre fog találni megyszerte, mert Berecz Gyula kitünő tanférfi, a ki nem idegen nálunk, a mennyiben pályáját itt kezdte Temes megyében. 1877-től 1883-ig ugyanis tanító volt a fehértemplomi állami fiú-iskolánál, s már akkor annyira kivált a délvidéki tanítók közül, hogy 1881-ben a „Délmagyarországi tanítóegylet”-nek egyedüli képviselője volt az országos tanító-gyűlésen. 1872-ben Berecz megírta és kiadta „Fehértemplom város tanügyének történetét”, mely monogramja annak idején nagy elismerésre talált illetékes körökben. 1883-ban Budapesten nyert alkalmazást, 1884-ben pedig a fumei állami elemi és polgári fiú-iskola igazgatójává neveztetett ki, mely állásából háromszéki megyei tollnoknak lépett elő. Sepsz-Szt.-Györgyön, Háromszék megye székhelyén Berecz elismerésre méltó tevékenységet fejtett ki, nemcsak a tanügy terén, hanem társadalmi téren is.

A nemesszivű jöltvökhöz az evang. szegény gyermekek felségélyezésére felállítandó karácsonyfára kegyes adományt folytatódik az evang. papi hivatal helyben. A kis alamizna gyűjtők útját már is megkezdették. Az emberszeretet kedvessége és a jóakarát melege kísérje lépteiket!

Jókai Mór írói jubileumához. Károlyfalva község képviselőtestülete nagy lelkesedéssel és egyhangulag 200 frttal járult hozzá a Jókai Mór 50 éves írói jubileuma alkalmából átadandó nemzeti tiszteletdíjhoz s így szintén megszerezte a község részére Jókai Mór összes műveit. Követésre méltó példa ez melyet a legmelegebben ajánlunk a tehetősebb községek figyelmébe.

A „Verseczi Tornaegyesület” szombatán 1894. évi január hó 13-án a „Szöllvényigé”-hez címzett vendéglő termében. „Zártkörű Bált” rendez, melyre a meghívók holnap hetfőn küldetnek szét. Rendező-bizottság tagjai: Dr. Lichtscheindl Ernő, e. elnök, Herczeg József, e. alelnök, Czvach Gyula, e. titkár, Zoffmann Sándor, e. pénztáros, Janelli József, b. b. elnök. Dr. Butorka Száva, Bauer-Vogel Gyula, Dr. Dajkovits István, Dr. Haag Aladár, Heinrich Nándor, Kovalik János, Dr. Markovits György, Markovits Lajos, m. kir. honv. hadn., Mayer Lajos, m. kir. honv. főhadn., Milleker Lajos, Müller Oszkar, Palfy Győző, Papp Ferencz, m. kir. honv. főhadn., Pascu Emil, m. kir. honv. tiszth., Pfeiffer Károly, m. kir. csendőrhadn., Dr. Rezucha István, Schifnovszka Manó, Stuber Antal, Szeberth Tivadar. Szörényi József, Takács Gyula, Waldberg Ödön, m. kir. honv. tiszth. Előkelő fiatalságunk e gárdaja biztosítékot nyújt arra, hogy a mulatság, mint eddig is az idej farsang legfényesebb mulatsága lesz.

A posta- és távirtda-tanfolyam december hó 5-én kezdődött meg Pancsován. Eddig 32 férfi és 8 nő jelentkezett, összesen 40-en, a kik közül azonban csak 9 lesz a tanfolyam hallga-

tója, u. m.: Köszt József cs. és kir. számvevő altiszt, Prohaszka Tamás honvéd altiszt, Friedler Mihály Karánsebesről, Telbin Lázár Ó-Bessenyőről, Kőrmöczy Ede pt. igazgatósi díjnyok, Mészle György R.-Militicsről, Schambek Vladimir és Mergel József Pancsováról.

A délmagyarországi természettudományi társulat közlönye, a „Természettudományi füzetek” idej 4-ik füzeté a közli Hannusz Istvánnak az akáczfáról írt értekezést és dr. Gáspár János tanárnak jeles tanulmányát a mesterséges uton előállított gyémántokról. Érdekes még a füzetben az orvos-gyógyászati szakosztály véleménye az orvosi működések díjazásának szabályozása tárgyában. A füzet végül hozza a társulati tagok névsorát; e névsor szerint a tagok száma 117.

Kedvezmény. A Jókai-jubileum végrehajtó bizottsága Jókai műveinek nemzeti diszkiadását könnyebben megszerezhetővé kívánja tenni mindazokra nézve, a kik nincsenek azon szerencsés anyagi helyzetben, hogy a 200 forint előfizetési összeget egyszerre beküldjék, Módot akarván tehát nyújtani az epokális jelentőségű kiadásnak minél többek által leendő beszerzésére, elhatározta, hogy az előfizetési összeget 2 évi 50 frtos részletekben is elfogadja. A kik e kedvezményt igénybe kívánják venni, forduljanak lapunk szerkesztőségéhez, hol az e czélből kített kedvezményes íven aláírhatják megrendelésüket.

Nem kell doktorátus tenni. Sokan nagy örömmel veszik e hírt, különösen az ifjabb jösz nemzedék tagjai — mert a jövőben nem kell az ügyvédeknek doktorátust tenni. Ugyanis az egységes jogi államvizsgálatok behozatalára vonatkozó törvényjavaslat s annak indoklása a vallás- és közoktatási miniszteriumban immár teljesen elkészült s már legközelebb le fog tenni a képviselőház asztalára. A miniszter sulyt fektet arra, hogy ez a javaslat, mely tudvalevőleg megszünteti a kötelező jogi doktorátust, lehetőleg mielőbb törvényhozási elintézés alá kerüljön.

Karácsony előtt. Mint a láthatáron kelő nap első fenyőgarai, egy csillannak fel előttünk az idő szárnyan közeledő karácsonyi ünnepek s azok legkedvesebbike, a karácsony este, ragyogó karácsonyfájával, mely tele van az órom alkotóelemeivel, a szebbnél szebb ajándéktárgyakkal, melyekkel mindenki megpi üveit, hozzatartozóit. De a karácsony közeledésével felmerülnek a gondok is, mit és honnan szerezzük be, szépet jót és szűk-egészt; ezen gondok megszüntetésére ajánljuk tisztelt olvasaink figyelmébe első helyen: Kertes Zoltár díszműtárházat (Budapest, Dorottya-utca 1.), hol legzadagabb választéka van a karácsonyi ajándéknál alkalmas tárgyaknak; ezek közül megemlítjük a következőket: Új czélszerű találmányok a háztartás-, buffett-, jatek-, író-, hohányzó- és munka-asztalokra, Roccoo fal- és kandalló-órák, Díszkancók, Japán, chinai kuriozások, Nikkel teaás, tők. Likőrészletek, esemégy-árvány, majolika-torta-tál nikkel keretben 2.70—4 frtig; csinos ajándék nippes tárgyak; varró- és toltó szükségesek és munkakosarak, Csillag, ragyogó, fenyves karácsonyfák. Biztosági vaskarácsonyfá átvány forint 2.50. ezüst szál rezgő csillag, tuezatja 1.20-ig. Szines üveggyöngyök 30 kr., ézezfüllel 10., 15., 20 krajcz. Lebegő a ngyalok az agakra, mozgó szárnnyakkal 40., 60., 72 krajczár. Könnyen felerősíthető csillag gyertyatartó tuezatja 40., 60., 72 krajczár. Lámpások tuezatja 1.20., 2.00 kr. Arany, ezüst és szines hajszál 40 kr. Doaranyozó és ezüstölő füst 10 kr. Felnyitható arany dísz drbja 10., 15., 40 kr. Ezerféle bonbonierek drbja 10., 15., 20—50 krajcz. Gyöngyösdény a tárgyak felerősítéséhez 10 kr. Szines viaszgyertyák tuezatja 20—40 krajcz. Renasszance-gyertyák 24 darab 60 kr. Szentaczius gyertyák, a fán egyszerre gyúlnak meg, tuezatja 42 kr. Magnesium-sodrony vakító fenyvél ég, egy boríték 10 kr. Nagy rezgő csillag a fa hegyere 30 kr. Csillamló fűsör tuezatja 60 kr. Czélszerű egy faak teljes toldítására az itt felsorolt tárgyakból egy egész összeállítást rendelni, melyek 5., 10., 15 és 20 frtert kaphatnak. Kedélyerítő trefas meglepetési tárgyak és komikus alakú dobozok. Attrapok ajándéktárgyak elrejtésére. Trefás 5 x 10 cm. tűrelem-tárcsák. Ártos bombalanyerem-nyitógárok összeállítása 5 frttól fölfelé. Hintalovak 2—7.50-ig. Szepreztos mozgójáték 60 krtól 25 frtig. Berendezett istálló 2—7.50-ig. Vasút pályát 60 krtól 3 frtig. Magától futó mozdony 90 kr. Képeskönyv 60 kr-től 3 frtig. Festékszerek 50 krtól 4 frtig. Koczkarakó játék 6 keppel 60 krtól 3 frtig. Amerikai pészelt betűjáték 1.15—1.80-ig. Új: Bukfenczet hányó czirkuszbohóc 50 kr. Új: haldokló ördög 15 kr. Kis szobraz frt 4.85. Főbél játéka. Feckendefestészet 1.80—5.50-ig. Spectograph rajzoló készülék 1.30. Richter-féle építőiskola kövekkel felállítható figurakkal 80 krajcz-tól 17 frtig. Csörgők 30—50 krajcz. Zenélő bohóc csörgő 2.40—10 frtig. Arisztón zenelészekrény 6 zenedarabbal 20 frt. Új: Symphonium svajcsi zenelészekrény 6 forint, zeneda-abokk hozzá 30 kr. Arista ézezkottával forint 15.— Titledy Winkis m. társaság társasjáték 1—2 frtig. Társasjátékok. Új: Halma 2 vagy 4 személynek 1.80., 2.50., 3.20. Virág negyes 1.80. Tombola 85 krtól 2.00—20 frtig. Lövevény 1—6 frtig. Varostrom

1.60—3.40-ig. A vig egy-zeregy 1.— Go-Bang, chinai elmés társasjáték 2 személynek 2.30—3.60-ig. Dominó szolid fadobozban 1.20, 3.20—8 frtig. Sakkjátékok 2.80—15 forintig. Reversi játék 90 krtól 2.15—9.50-ig. Új! Magikus képek 40 kr. 1.80. 3.— Képes nagy árjegyzékét a czég ingyen és bérmentve megküldi. Karácsonyi ajándéknál alig lehet valami kellemesebb, mint valamilyen hangszer vagy zenélő mű, ezt pedig a legnagyobb választékban és legkitünőbb minőségben Stowasser János cs. és m. kir. hadsereg szállítója raklárban, Budapest, JI. Lőcshíd utca 5 sz. lehet megrendelni. Különösen ajánljuk a czélnél o'vasóinknak: kitünő hegedűt, cimbalomát, arisztónokat és a legújabb kottákat, zenélő hangszereket, Intonákat, harmonikákat, a legújabb darabokról szóló. Arisztón-kottákat, sat. Stowasser János szállítója több konzervatóriumnak, valamint számos fúvóztól, bányászati és zeneegyesületi zenekarnak s minden kiállításon, hol résztvett, első kitüntetést nyart. Kivánutra képes árjegyzékét díjmentesen megküldi. Igen szép és kedves ajándéktárgyak találhatók Vértessy Sándor m. k. ndv. illatszerész Kristóftér 8 sz. a. tárában, hol a legfinomabb angol és francia illatszerék, piperezkek, kekek, valamint a karácsonyi ajándéknál igen alkalmas gyönyörű casetták a legzadagabb választékban vannak. Az idej illatszer-vásárolások már megkezdtek, melyek közül különösen kellemes és finom illatúak. Amerikai illatszerék: Floral Echoes, Golden Cate, Edgewood Violet, Martha Washington, Damask Rose, White Clover, The improved Jockey Club, Florida Braece, Souve ir worlds Colombian Exposition Ricksceekertől, melyek a chicagói kiállításon kitüntetést nyarték; továbbá párisi újdonságok: de la Keine Blanche, Bonquet du XX. Siécle, Bouquet de Amour, Giroflée, Primrose, Vidéki megrendelések gondosan és gyorsan teljesítnek. Az őszi esős sáros időjárás alkalmából, midőn a vidéken nagyobb mérvben fordulnak elő a sár okozta kellemetlenségek, emlékeztetbe hozzuk a magyar aszfalt részvénytársaságot, azon alkalomnál fogva, hogy most készitette el a Lőcshíd-utczában az Aszfalt-Macadam burkolatot, mely kellemes és tiszta közlekedési talajnak bizonyult. Ezen burkolat a kőutakon fektetett szurok-macadam burk laltal össze nem tévesztendő. Alapját szilárd betonréteg képezi, mely kettős aszfalt-réteggel borított, ezek közt azonban zuzott kö hengerezeték, mialtal a kocsit ut felülete érdessé válik. Ugy vagyunk értesítve, hogy ez a szabadalmazott burkolat már több éven át sikeresen kipróbáltatott az hogy akácfá- s dohány-utczák keresztvezésén, továbbá a vidéken: Arad, Szeged, Szabadka, Pozsony, Debreczen s más városokban s nagy elterjedésre számíthat azért, mert egyrészt kielégíti a közönségnek a szép, tiszta és zajtalan burkolat iránt támasztott igényeit, másrészt tartós, szaga ellenálló s a forgalom biztonságát oly előnyei, melyeket a városi hatóságok bizonyára nem fognak figyelmen kívül hagyni.

Elismerések a társadalom minden rétegéből

Mintákat bármely vidékre bérmentesen küldünk.

Wji szövetek gallérok számára s teljes ártányt.

Elismerten legjobb és legdivatosabb

Őszi és téli szövetek.

Különlegességek: viz- és viharálló daróc, vadászosztó, palmerstone télikabátoknak való női posztók, női öltözék-kellékek, nemkülönböztetve minden nemű czélnak megfelelő posztók, jó, tartós és szintartó minőségben szétküldetnek gyári áron s bármily csekély mennyiségben magánosok részére is.

cs. és kir. szab. finomszövet és gyapjárú gyár és raktár

Schwarz Moricz, Zwittau (Brünn)

3-10 mtr. öltönytövet, teljes öltözetnek való	frt. 3.50 től frt. 24.—ig.
2-10 mtr. télikabátzövet, teljesen 1 télikabátnak való	4.50 „ 20.—
2— mtr. felsőkabátzövet, teljesen elég egy felsőkabátra	4.— „ 15.—
280 mtr. Mentsikoffszövet, teljesen elég egy Mentsikoff-kabátra	5.— „ 20.—
180 mtr. teljes daróc-kabátnak	3.50 „ 9.—
3-25 mtr. fekete posztó szalonnruháknak	7.50 „ 25.—
1-17 mtr. nadrágra való	2.25 „ 11.—

10 méteres nagy kendők 2 frttól a legfinomabb Himalaya-kendőig, utazó- és szán-pokröczök, plaid-ek.

Mintakönyvek

osupán szabómesterek számára.

Uj vevők kaphatnak 50 krnak előleges bekul-dése mellett, mely összeg az első megrendelésnél visszatérítetik.

Szétküldés postai útvávelel előleges pénzbe-küldés mellett.

Ne mészó árúknér a vétel-árt visszatérítjük.

Lásd a túldalalon lévő Kirchner-féle hirdetést!

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekekrények

mint azelőtt páratlanok a maguk nemében; három éven felüli gyermekek számára a legkedveltebb karácsonyi ajándék. Olcsóbbak mint bármely más játék, mivel sok éven át eltartanak és még hosszabb idő múlva is kiegészíthetők és nagyobbíthatók. A valódi

Horgony-Kőépítőszekekrények

az egyedüli játék, a mely valamennyi országban osztatlan dicséretet talált, és mindnyájuk által a kik ismerik, meggyőződésből továbbajánltatik. A ki ezen, a maga nemében páratlan játék és foglalkoztatószeret még nem ismeri, az hozassa hamarjában az alatt jegyzett cég által az új, gazzagon illusztrált árjegyzékét és olvassa az abba nyomtatott felette kedvező bíralatokat. — Bevásárlás alkalmával határozottan: Richter-féle Horgony-Kőépítőszekekrény kérendő és minden egyes szekekrény Horgony-gyárjegy nélkül, mint nem valódi, keményen visszautasítandó; a ki ezt elmulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékű utánzatot. A valódi Horgony-Kőépítőszekekrények 35 kr., 70 kr., 80 kr., 5 frt. és magasabb áron

a finomabb játékszerüzletekben készletben vannak.

Uj! A Richter-féle Türelmi játékok: Columbus tojása, Villamhárító, Haragtörő, Gondzó, Pythagoras stb. Az új füzetek, kettős játékok felette érdekes feladatait is tartalmaznak. Egy játék ára 35 kr. Csak a „Horgonynyi” ellátott játék valódi!

Richter F. Ad. és társa.

Első osztr.-magy. csász. és kir. szabadalm. kőépítőszekekrény-gyár.

Wien, I. Nibelungengasse 4. Rudolstadt, Nürnberg, Oltten, Rotterdam, London E.C., New-York.

Köszvény és esziban szenvedőknek ezennel a legtagabb körökben

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt dicserőleg ismeretessé vált *Tinct. Capsici comp.* ajánlólóg legyen emlékezetbe hozva. Ezen népszerű háziser 25 óta, mint legmegbízhatóbb fájdalomcsillapító bedörzsölés ismeretes és mindnyájuk által, a kik használták igen kedveltetik, úgy hogy további különös ajánlásra nem szorul. Úvegje 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 krnyi áron a legtöbb gyógyszer-tárban kapható. Azonban a „Horgony“ védjegyre ügyelendő, mert csak a vörös horgonnyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszer-tárához: Richter gyógyszer-tára „az arany oroszánhoz“ Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a fehértemplomi kir. törvényszék 8188 92 számú végzése által Jung férj. Nocker Borbála, valamint az előbb és felülfoglaltatók Versecz város közönsége, Lauer Jakab, Erszki György javára Verner János ellen 123 frt. 11 1/2 kr. tőke, ennek 1887. évi október hó 24 napjától számítható 6% kamatai és eddig összesen 8 frt. 70 kr. perköltőség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 419 frtra becsült szoba bútorzatból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 9288/1893. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Verseczen alperes lakásán leendő eszközölésére 1893. évi december hó 14 ik nap-

jának d. u. 2 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésán az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fog-nak adatni.

Kelt Verseczen 1893. évi november hó 29. napján.

Nessel József,
kir. bír. végrehajtó.

Máriaczei gyomorcsöppek.

künnön működik a gyomorbajoknál és régi hírnevű nélkülözhetetlen háziser.

A gyomorbajok ismertető jelei: étvágytalan-ság, hasgyengeség, rosszszagú lehelet, blűfőség, kolla, gyomorégés, túlságos nyelképződés, sárga-ság, undor, hányás, gyomorgörös, szorulás.

Fejfájásnál, a gyomor ital és étellekkel való túlterhelésénél, valamint gillisztá-nál és májbajoknál mint gyogyerejű szer van kipróbálva.

A nevezett bajoknál a „Máriaczei gyomorcsöppek“ sok év óta sikerrel használtatnak, a mit száz és száz bizonyítvány megerősít. Egyszerű üveg ára használati utasítással 40 kr., kettős üveg 70 kr., központi széküldési iroda Brády Károly gyógyszerésznél Kremsier (Morvaország). Kérjük a védjegy és aláírás megfigyelését. Csak az olyan üveget kell valódnak elfo-gadni, a melyen zöld szalagon a következő szavak vannak: „Bezeuge die Echtheit“. Ezen szalag sa-ját aláírással is el van látva.

A „Máriaczei gyomorcsöppek“ kaphatók Verseczen: Erős Aladár gyógyszer., Müller O. gyógyszer., Herzog József gyógyszer., Küchler B. gyógyszer. — Zichyfalván: Mayering K. gyógyszerésznél.

Özv. Kirchner J. E.

papir-, könyv- és zenemű-kereskedése

Andrássy-sétatér, **Versecz**, Kádics-féle ház,
ajánlja

karácsonyi és ünnepi ajándékok dús raktárát

mindenféle diszes czikkekb.

Karácsonyi bazárunkat

a t. cz. közönség figyelmébe ajánljuk.

Olvasta Ön már ezt a hirdetést?

NE VEGYEN SENKI

karácsonyi ajándékot,
mert mindenki ingyen kap

egy 50 pompás színes képet tartalmazó és diszes kötésű nagy Magyar történelmi albumot,
egy Szépirodalmi könyvet (regény, elbeszélések vagy költemények),
egy Szabad Szó nagy képes naptárt
egy 40 színes képet tartalmazó TÖRVÉNYBAKTER című könyvalaku regényt,

a ki

legalább egy negyedévre Budapesten 2.50, Vidéken 3 forinttal bármely naptól fogva a „Szabad Szó“-ra előfizet.

Előfizetések a „Szabad Szó“ kiadóhivatalához
Budapest, VI., Teréz-körút 41. küldendők.

A „MAGYAR TÖRTÉNELMI ALBUM“
a legdiszesebb magyar történelmi munka lesz, mely eddig a sajtót elhagyta. Nem kevesebb, mint ötven nagy pompás színes képet fog tartalmazni, melyek a történet legkimagaslóbb és legmagasabb jelenségeit fogják ábrázolni.

A „MAGYAR TÖRTÉNELMI ALBUM“
a „Szabad Szó“-hoz hasonló nagy alakban, rendkívül finom vastag papíron, művészi díszítéssel fog megjelenni. A képeket kitűnő magyar művészek készítik és a mellé csatolt szöveget, Magyarország történetét, egy fényes tollú írta.

Hirdetmény.

császári és apostoli királyi felségének legfelső elhatározása folytán ezennel megindítatik a

XVII. magyar kir. államsorsjáték,

melnyek tisztá jövendelmétől a magyar nemzeti színház nyugdíjintéze két tízedésében, a magyar gazd-nasszonyok országos egyesülete, a Kereskedelmi elnökség, egyesület, a budapesti gyarmatkereskedelmi egyesület, a kir. vagyonok általános igazgatók övégyei és árvái részére létesítendő alap, a kolozsvári „Mária Valéria“ árvaház, a szatmárnémeti nagykereskedelmi nyitványok, a magyar központi ügyvezető nyitványok, a Zsigmond királyi létesítendő Horvát-Szlávon országos javitvány egyesület egy tízedésében fog részvenni.

E sorsjáték összes 3282-ben megállapított nyememényei az alább következő jellek szerint

160.000 forintra ragnak és pedig:			
1 főnyememény	50.000 frt.	2 nyememény egyenknt	2.000 frt.
"	15.000 frt.	"	1.000 frt.
"	10.000 frt.	"	500 frt.
1 nyememény	5.000 frt.	"	100 frt.
"	4.000 frt.	"	50 frt.
"	3.000 frt.	"	10 frt.
"	3.000 frt.	"	"

az összes nyememények készpénzben fizetendők ki.

A huzás visszavonhatatlannal 1893. DECEMBER 28-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 forinttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lotto-igazgatóságnál Budapesten (Pest fővárnakz. főmeleg), a hová a megrendelt ára postaküldvény mellett előre beküldendő, valamint a lotto- és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatalnál, a hová „Mercur“-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyáruló központnál.

Budapesten, 1893. augusztus hó 1 én.

M. kir. lotto-igazgatóság.